

OSNUTEK

Na podlagi sedmega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) Vlada Republike Slovenije izdaja

Uredbo

o izvajanju Uredbe (EU) o vzpostavitvi okvira ukrepov za okrepitev evropskega polprevodniškega ekosistema

1. člen

(vsebina)

Ta uredba določa pristojni organ za nadzor uporabe in izvajanja Uredbe (EU) 2023/1781 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. septembra 2023 o vzpostavitvi okvira ukrepov za okrepitev evropskega polprevodniškega ekosistema in spremembi Uredbe (EU) 2021/694 (UL L št. 229 z dne 18. 9. 2023, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2023/1781/EU) in enotno kontaktno točko.

2. člen

(pristojni organ)

Naloge pristojnega organa iz prvega odstavka 31. člena Uredbe 2023/1781/EU in naloge enotne kontaktne točke iz tretjega odstavka 31. člena Uredbe 2023/1781/EU izvaja Ministrstvo za digitalno preobrazbo.

KONČNA DOLOČBA

3. člen

(začetek veljavnosti)

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Vlada Republike Slovenije
Dr. Robert Golob
predsednik

Št.
Ljubljana, dne.....2024
EVA 2024-3150-0011

OBRAZLOŽITEV

I. UVOD

1. Pravna podlaga (besedilo, vsebina zakonske določbe, ki je podlaga za izdajo predpisa):

Zakonodaja Republike Slovenije: sedmi odstavek 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22).

Zakonodaja Evropske unije: Uredba (EU) 2023/1781 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. septembra 2023 o vzpostavitvi okvira ukrepov za okrepitev evropskega polprevodniškega ekosistema in spremembi Uredbe (EU) 2021/694 (UL L št. 229 z dne 18. 9. 2023, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2023/1781/EU).

2. Rok za izdajo uredbe, določen z zakonom:

Ker gre za izvajanje EU uredbe, na zakonski ravni ni določenega roka za izdajo uredbe. Uredba 2023/1781/EU določa, da začne veljati tretji dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije; je v celoti zavezujoča ter se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

3. Splošna obrazložitev predloga uredbe, če je potrebna:

Ministrstvo za digitalno preobrazbo (v nadaljevanju: ministrstvo) je kot ministrstvo, pristojno za področje informacijske družbe in elektronskih komunikacij, v Sloveniji tudi vsebinski nosilec področja digitalizacije družbe. Digitalna preobrazba je neločljivo povezana s področjem čipov in polprevodnikov in torej z Uredbo 2023/1781/EU, s katero države članice EU vzpostavljajo okvir ukrepov za okrepitev evropskega polprevodniškega ekosistema. Republika Slovenija oz. ministrstvo bo z načrtovano pristojnostjo in z aktivnim vključevanjem v programe in naloge po Uredbi 2023/1781/EU pomembno podprl prizadevanja slovenskih deležnikov za razvoj in ustvarjanje dodane vrednosti na področju čipov in polprevodniških tehnologij in prispeval k širši digitalizaciji družbe. Polprevodniki in čipi so bistveni gradniki digitalnih in digitaliziranih izdelkov. V sodobnem digitalnem gospodarstvu so poglobitnega pomena, saj so prisotni v pametnih telefonih in avtomobilih ter v kritičnih aplikacijah in infrastrukturah na področju zdravstva, energetike, mobilnosti, komunikacij in industrijske avtomatizacije. Čipi (integrirana vezja) tako predstavljajo osrednji del vsake sodobne elektronske naprave. Brez njih si našega vsakdanjega življenja (informacijske družbe) skorajda ne moremo predstavljati. Omogočajo nam hiter dostop do informacij, komunikacijo na daljavo, učinkovito delo in drugo. Obenem nam pomagajo pri reševanju življenj, prispevajo k skrbi za naše zdravje, omogočajo udobnejše bivanje in dobro počutje. Brez čipov in elektronskih naprav ne moremo izvesti digitalizacije (digitalne preobrazbe), zelenega prehoda ter učinkovitejše rabe energije. So ključni element pametnih in trajnostnih izdelkov, storitev z visoko dodano vrednostjo in predstavljajo strateško panogo gospodarstva.

Digitalna preobrazba tako dobiva zagon, polprevodniki in čipi pa so v središču močnih geostrateških interesov in globalne tehnološke tekme, saj so bistveni za ključne digitalne tehnologije prihodnosti, vključno z umetno inteligenco, 5G in računalništvom na robu, kot je to tudi že opisano v digitalnem desetletju EU do leta 2030. Zaradi vse večjih geopolitičnih napetosti, hitre rasti povpraševanja in možnih nadaljnjih motenj v oskrbovalni verigi skuša EU tudi z Uredbo 2023/1781/EU, vzpostaviti mehanizme, s pomočjo katerih bi dosegla boljši vodilni položaj in s katerimi bi zagotovila:

- razvoj uspešnega polprevodniškega ekosistema in prožne dobavne verige (ukrepi za pripravo, predvidevanje in odzivanje na prihodnje motnje v dobavni verigi),
- priložnost za skupno delovanje v vseh državah članicah za zagotovitev odpornosti in tehnološke suverenosti EU na področju polprevodniških tehnologij,

OSNUTEK

- da izboljša svojo vodilno vlogo na področju tehnologije, zanesljivost oskrbe in sposobnost odzivanja na krizne razmere,
- pridobitev 20% svetovnega trga polprevodnikov do leta 2030, v skladu s cilji komunikacije 'Digital Compass' (danes je delež 10%).

Vlada Republike Slovenije si prizadeva za podporo slovenskim deležnikom na področju čipov in je poleg vključevanja v samo pripravo Uredbe 2023/1781/EU, ki je začela veljati z 21. septembrom 2023, prek ministrstva že aktivna tudi v različnih odborih na področju čipov na mednarodni oz. EU ravni, med drugim v Odboru za polprevodnike (ESB), ki deluje na podlagi določb Uredbe 2023/1781/EU, v Odboru javnih organov (PAB) Skupnega podjetja za čipe (Chips JU oz. nekdanjega KDT JU), Upravljavskem odboru (GB) Skupnega podjetja za čipe (Chips JU oz. nekdanjega KDT JU). Glede na navedeno je Vlada Republike Slovenije v drugi polovici leta 2023 tudi že določila, da bo ministrstvo nosilec in koordinator priprave medresorske strategije razvoja čipov in polprevodnikov ter njene implementacije. V naslednjih letih se pričakuje dodatno sofinanciranje razpisov raziskav in inovacij na področju čipov in polprevodniških tehnologij (do leta 2031) ter dodatno sofinanciranje delovanja Kompetenčnega centra (predvidoma do konec leta 2028 ali v začetku leta 2029). Ministrstvo bo na obravnavanem področju še naprej tesno sodelovalo z Ministrstvom za gospodarstvo, turizem in šport in Ministrstvom za visoko šolstvo, znanost in inovacije, tudi pri izvajanju programov in nalog iz Uredbe 2023/1781/EU. V pristojnosti ministrstva bo tako poleg izvajanja te uredbe tudi nadaljnje sofinanciranje v okviru programov EU, ki omogočajo dopolnjevanje z drugimi evropskimi ali državnimi sredstvi, za oblikovanje spodbudnega podpornega okolja za celovit razvoj polprevodniškega ekosistema: povečanje zmogljivosti načrtovanja, izboljšanje zanesljivosti oskrbe (krepitev obstoječih in razvoj novih pilotnih linij), pospešen razvoj inovativnih kvantnih čipov in z njimi povezanih polprevodniških tehnologij, uporabo polprevodniških tehnologij in še posebej tudi vzpostavitev namenske podpore v okviru inštrumenta za naložbe v polprevodnike (Sklad za čipe). Vse to zajema aktivnosti izvrševanja nalog, ki izhajajo tudi iz Uredbe 2023/1781/EU in komunikacijo s slovenskimi deležniki s področja čipov ter sodelovanje v mednarodnih delovnih telesih na področju digitalnih tehnologij, tudi za področje čipov. Čeprav je Uredba 2023/1781/EU v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah, je treba sprejeti nacionalni izvedbeni predpis oziroma to izvedbeno uredbo. Skladno z navedenim je ministrstvo za nadaljnje izvajanje Uredbe 2023/1781/EU pripravilo predlagano izvedbeno uredbo, s katero se na podlagi 31. člena Uredbe 2023/1781/EU določi ministrstvo kot pristojni organ za nadzor uporabe in izvajanja Uredbe 2023/1781/EU in za enotno kontaktno točko.

- 4. Predstavitev presoje posledic za posamezna področja, če te niso mogle biti celovito predstavljene v osnutku uredbe: /**
- 5. Izjava o skladnosti predloga s pravnimi akti Evropske unije in korelacijska tabela, če gre za prenos direktive: /**

II. VSEBINSKA OBRAZLOŽITEV UREDBE

Obrazložitev k posameznim členom:

K 1. členu (vsebina)

S predlogom uredbe se za izvajanje Uredbe 2023/1781/EU na nacionalni ravni določata pristojni organ za nadzor uporabe in izvajanja Uredbe 2023/1781/EU in enotna kontaktna točka.

K 2. členu (pristojni organ)

S predlagano uredbo se določi, da naloge pristojnega organa iz prvega odstavka 31. člena Uredbe 2023/1781/EU izvaja Ministrstvo za digitalno preobrazbo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), ki je tudi enotna kontaktna točka iz tretjega odstavka 31. člena Uredbe 2023/1781/EU.

OSNUTEK

V Sloveniji je ministrstvo vsebinski nosilec področja digitalizacije družbe, ki je neločljivo povezano tudi s področjem čipov in polprevodnikov, ki so bistveni gradniki digitalnih in digitaliziranih izdelkov. Področje informacijske družbe in elektronskih komunikacij je namreč izrazito horizontalno področje, digitalna preobrazba pa postaja vse bolj in neločljivo povezano s področjem čipov (integrirana vezja). Ministrstva in njihova delovna področja ureja Zakon o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 89/07 – odl. US, 126/07 – ZUP-E, 48/09, 8/10 – ZUP-G, 8/12 – ZVRS-F, 21/12, 47/13, 12/14, 90/14, 51/16, 36/21, 82/21, 189/21, 153/22 in 18/23; v nadaljevanju: ZDU-1) v 28. do 41. členu. V skladu z 28.a členom ZDU-1 ministrstvo opravlja naloge na področjih informacijske družbe, elektronskih komunikacij, informatizacije državne uprave, upravljanja informacijsko-komunikacijskih sistemov in zagotavljanja elektronskih storitev javne uprave, zagotavljanja delovanja državnega portala eUprava, varnih predalov ter centralne storitve za spletno prijavo in elektronski podpis. Skladno s prvim odstavkom 62. čl. ZDU-1 lahko eno od ministrstev prevzame vodenje naloge, ki zadeva dve ali več ministrstev, če druga ministrstva pri tem sodelujejo in soglašajo. Glede na zakonske pristojnosti ministrstva je slednje eno izmed resornih ministrstev, na upravno področje katerega sodi opravljanje (dela) nalog s področja polprevodnikov in mikročipov. Ministrstvo se v okviru svojih resorskih pristojnosti že vključuje v izvajanje Uredbe 2023/1781/EU in sodeluje v različnih odborih na področju čipov na EU ravni, med drugim sodeluje tudi v Odboru za polprevodnike (ESB), ki deluje na podlagi določb Uredbe 2023/1781/EU. V ta namen ministrstvo tesno sodeluje z drugimi resorji in njihovimi organi, še posebej z Ministrstvom za gospodarstvo, turizem in šport (MGTŠ) in Ministrstvom za visoko šolstvo, znanost in inovacije (MVZI). Skladno z navedenim je glede obveznosti iz 31. člena Uredbe 2023/1781/EU ministrstvo sprejelo dogovor z MGTŠ in z MVZI, v resor katerih sodi opravljanje (vsaj dela) nalog s področja čipov in polprevodnikov, da ministrstvo v prihodnje prevzame naloge pristojnega organa za Uredbo 2023/1781/EU in naloge enotne kontaktne točke.

K 3. členu (začetek veljavnosti)

Predlog člena določa *vacatio legis* 15 dni po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.